

## **BOSHLANG'ICH TA'LIMDA TEXNOLOGIYA FANINING SHAKL VA METODLARI**

**Abdurazoqova Gulsevar**

*Termiz iqtisodiyot va servis universiteti*

*Boshlang'ich talim yo'nalishi*

*2 kurs 1.24 guruh talabasi*

**Annotatsiya:** Mazkur maqolada boshlang'ich ta'limda texnologiya fanining o'qitilishidagi shakl va metodlar tahlil qilinadi. Boshlang'ich ta'limda texnologiya fanining o'qitilishiga qaratilgan o'qituvchilar va o'quvchilar uchun eng samarali metodlar va shakllar o'rganiladi. Shuningdek, zamonaviy ta'lim texnologiyalari, interaktiv metodlar va pedagogik innovatsiyalar asosida o'qitishning samaradorligi tahlil qilinadi. O'quvchilarning kasbiy ko'nikmalarini rivojlantirish uchun qanday texnologiyalar va metodlar qo'llanilayotganligi, shuningdek, ularning ta'lim jarayonidagi o'рни muhokama qilinadi. Maqolada, ayniqsa, texnologiya fanining o'qitilishida interaktiv metodlar va muqobil o'qitish shakllarining samaradorligi yoritiladi. Boshlang'ich ta'limda texnologiya fanining shakl va metodlarini o'rganish orqali o'quvchilarning kreativ fikrlash, amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish, hamda ta'lim sifatini oshirish mumkin. O'qituvchilar uchun ilg'or metodlar va shakllarni qo'llashni o'rgatish hamda boshlang'ich ta'limda texnologiya fanining o'qitilishining umumiy jarayoni hamda o'quvchilarga bo'lgan ta'siri haqida batafsil ma'lumot beriladi.

### **Kalit so'zlar**

Boshlang'ich ta'lim, texnologiya fani, o'qitish metodlari, pedagogik innovatsiyalar, interaktiv metodlar, kasbiy ko'nikmalar, ta'lim texnologiyalari, o'quv shakllari, kreativ fikrlash, amaliy ko'nikmalar.

## **ФОРМЫ И МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ПРЕДМЕТА «ТЕХНОЛОГИЯ» В НАЧАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ**

*Абдуразакова Гульсевар*

*Студентка 2 курса направления «Начальное образование»,*

*группа 1.24 Термезский институт экономики и сервиса*

**Annotatsiya:** В данной статье анализируются формы и методы преподавания предмета «Технология» в начальном образовании. Рассматриваются наиболее эффективные методы и формы, применяемые для

преподавателей и учащихся в начальном образовании. Также проводится анализ эффективности преподавания с использованием современных образовательных технологий, интерактивных методов и педагогических инноваций. Обсуждается, какие технологии и методы используются для развития профессиональных навыков учащихся, а также их роль в учебном процессе. В статье особенно подчеркивается эффективность интерактивных методов и альтернативных форм преподавания в обучении технологии. Изучение форм и методов преподавания технологии в начальном образовании способствует развитию творческого мышления, практических навыков учащихся, а также повышению качества образования. Статья также предоставляет подробную информацию о процессе преподавания технологии в начальном образовании и его воздействии на учеников.

**Ключевые слова:** Начальное образование, предмет «Технология», методы преподавания, педагогические инновации, интерактивные методы, профессиональные навыки, образовательные технологии, формы обучения, творческое мышление, практические навыки

## FORMS AND METHODS OF TEACHING TECHNOLOGY IN PRIMARY EDUCATION

*Abdurazoqova Gulsevar*

*2nd-year student, Primary Education program, Group 1.24*

*Termiz university of Economics and Service*

**Annotation :** This article analyzes the forms and methods of teaching the subject “Technology” in primary education. It examines the most effective methods and forms used for teachers and students in primary education. Additionally, it discusses the effectiveness of teaching with modern educational technologies, interactive methods, and pedagogical innovations. The article highlights the technologies and methods used to develop professional skills in students, as well as their role in the educational process. The effectiveness of interactive methods and alternative teaching forms in technology education is emphasized. By studying the forms and methods of teaching technology in primary education, students’ creative thinking, practical skills development, and the overall improvement of education quality can be achieved. The article also provides detailed information about the overall process of teaching technology in primary education and its impact on students.

**Keywords:** Primary education, “Technology” subject, teaching methods, pedagogical innovations, interactive methods, professional skills, educational technologies, learning forms, creative thinking, practical skills.

**Kirish (Introduction)**

Boshlang'ich ta'limda texnologiya fanining o'qitilishi, o'quvchilarning amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish va ularni texnik bilimlar bilan ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Zamonaviy o'quv tizimida texnologiya fani, o'quvchilarga texnik ko'nikmalarni ta'lim berishdan tashqari, kreativ fikrlash, muammolarni hal qilish va ijodiy yondoshuvlarni rivojlantirishga ham qaratilgan. Boshlang'ich ta'limda texnologiya fanini o'qitishning shakl va metodlari o'quvchilarni faollashtiruvchi, samarali va innovatsion bo'lishi zarur.

Texnologiya fani, uning o'quvchilarga ta'lim berishdagi rolini to'g'ri tushunish uchun metodlar va shakllarni chuqur o'rganish talab etiladi. Pedagogikada shakl va metodlar — bu ta'lim jarayonining ikki asosiy komponentidir. Shakl ta'limning tashqi tuzilishini, metod esa o'quv jarayonidagi faoliyatni tashkil etadi. O'qitish metodlari o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi interaktiv aloqalarni samarali tarzda rivojlantirishga yordam beradi. Bugungi kunda boshlang'ich ta'limda texnologiya fani metodlarining samaradorligi va o'quv shakllarining to'g'ri tanlovi o'quvchilarning umumiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Shu nuqtai nazardan, maqola boshlang'ich ta'limda texnologiya fanini o'qitishda ishlatiladigan shakl va metodlarni o'rganadi. Unda texnologiya fanini o'qitishdagi metodlarning turlari, ularning samaradorligi, shuningdek, o'quvchilarning kasbiy ko'nikmalarini rivojlantirishdagi ahamiyati tahlil qilinadi.

**Adabiyotlar tahlili (Literature Review)**

Boshlang'ich ta'limda texnologiya fani o'qitish metodlari va shakllariga doir bir qator ilmiy tadqiqotlar mavjud. Ko'plab tadqiqotchilar texnologiya fanini o'qitishda innovatsion metodlar va zamonaviy ta'lim texnologiyalarining qo'llanilishini ta'kidlaydilar. Masalan, Kuznetsova (2020) boshlang'ich ta'limda texnologiya fani o'qitilishida interaktiv metodlarning samaradorligini o'rgangan va o'quvchilarning ijodiy va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishda ularning muhim rol o'ynashini aniqlagan. Kadyrova (2019) tomonidan olib borilgan tadqiqotda boshlang'ich ta'limda texnologiya fanining o'qitilishida pedagogik innovatsiyalarning qo'llanishi ta'limning sifatini oshirishga olib kelishini ko'rsatdi.

Shamsutdinov (2018) tomonidan olib borilgan tadqiqotda texnologiya fanini o'qitishda problemali ta'lim va o'quvchilarning faolligini oshirish uchun interaktiv usullarni qo'llashning samarali ekanligi ta'kidlangan. Tadqiqotda shuningdek, texnologiya fanining boshlang'ich sinflarda o'qitilishi o'quvchilarning kasbiy ko'nikmalarini rivojlantirishda qanday rol o'ynashi haqida ham so'z boradi.

Kamilov (2021) texnologiya fani o'qitishda pragmatik yondashuvni qo'llashning ahamiyatini o'rgangan. Uning fikriga ko'ra, texnologiya fanining boshlang'ich ta'limda o'qitilishi o'quvchilarga muammolarni hal qilish ko'nikmalarini va ijodiy yondashuvni rivojlantirishda yordam beradi.

Shu bilan birga, boshlang'ich ta'limda texnologiya fanini o'qitishning metodlari haqida har xil tadqiqotlar va nazariy qarashlar mavjud. O'qitish metodlarini tanlashda pedagogik yondoshuvlar, ta'lim shakllari, o'quvchilarning yosh xususiyatlari, ta'lim muassasasining imkoniyatlari va o'qituvchining malakasi kabi omillarni inobatga olish zarur.

### **Metodologiya (Methodology)**

Maqolada boshlang'ich ta'limda texnologiya fanining shakl va metodlarini tahlil qilishda quyidagi metodologik yondoshuvlar qo'llanildi:

Kontent tahlili – boshlang'ich ta'limda texnologiya fanini o'qitish metodlari va shakllariga doir ilmiy va pedagogik adabiyotlar tahlil qilindi. Bu yondoshuv orqali ta'lim metodlarining samaradorligini va o'quvchilarga ta'sirini aniqlashga harakat qilindi.

Empirik tadqiqot – boshlang'ich ta'limda texnologiya fanini o'qitish metodlari va shakllarini qo'llashning amaliy natijalari tahlil qilindi. Tadqiqotda o'quvchilar va o'qituvchilar bilan o'tkazilgan so'rovlar va intervyular asosida ma'lumotlar to'plandi.

Ta'lim metodlarining samaradorligini baholash – turli metodlar va shakllarning o'quvchilarning kasbiy ko'nikmalarini rivojlantirishga qanday ta'sir ko'rsatishini baholash uchun o'quvchilarni baholash mezonlari ishlab chiqildi.

Tadqiqot muammolariga javoblar – o'qituvchilarning pedagogik faoliyati, boshlang'ich ta'limda texnologiya fanining metodlari va shakllarini qo'llashning samaradorligi hamda o'quvchilarning o'quv ko'nikmalariga bo'lgan ta'siri to'g'risida ma'lumotlar olish uchun eksperimental yondoshuvlar qo'llanildi.

### **Natijalar (Results)**

#### **1. O'qitish shakllari va metodlari tahlili**

Boshlang'ich ta'limda texnologiya fani o'qitish metodlari orasida eng samarali metodlar sifatida interaktiv metodlar, problemali ta'lim va g'oyaviy-amaliy yondashuvlar ajralib turadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, texnologiya fanining boshlang'ich ta'limda o'qitilishi o'quvchilarning amaliy ko'nikmalarini, innovatsion fikrlashini va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiradi.

#### **2. O'quvchilarning faolligi**

O'quvchilar o'zlarining texnologik bilimlarini o'zlashtirishda faollikni sezilarli darajada oshirganini ko'rsatdi. Problemali ta'lim va interaktiv metodlar yordamida o'quvchilar o'zlarining amaliy ko'nikmalarini rivojlantirib, o'qitish jarayoniga yanada faol ishtirok etishgan.

#### **3. Yondoshuvlar va metodlarning o'quvchilarga ta'siri**

Innovatsion yondoshuvlar, ayniqsa o'quvchilarning kasbiy ko'nikmalarini rivojlantirishda, ularga muammolarni hal qilish, kreativ fikrlash va innovatsion yondashuvlarni o'rgatishda samarali ekanligini ko'rsatdi.

### **Muhokama (Discussion)**

Tadqiqot natijalariga ko'ra, boshlang'ich ta'limda texnologiya fanining metodlari va shakllarini tanlashda innovatsion yondoshuvlarning samaradorligi yaqqol namoyon bo'ladi. Interaktiv metodlar va problemali ta'lim o'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydi va ularning ijodiy salohiyatini rivojlantiradi. Kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirishda texnologiya fani o'qitishning metodik shakllari o'quvchilarga nafaqat texnik bilimlarni, balki ijodiy va amaliy ko'nikmalarni ham o'rgatadi.

Shuningdek, tadqiqotda g'oyaviy-amaliy yondashuvlar texnologiya fanini o'qitishda samarali ekanligi aniqlanadi. Bu yondashuvlar o'quvchilarni problemali vaziyatlarga duchor qilib, ularning muammolarni hal qilish qobiliyatini oshiradi. Bu metodlar orqali o'quvchilar faqat bilimlarni o'zlashtirmasdan, balki amaliy ishlar uchun zarur ko'nikmalarni ham egallaydi.

### **Xulosa (Conclusion)**

Boshlang'ich ta'limda texnologiya fanining shakl va metodlarini tanlashda innovatsion yondoshuvlarning ahamiyati katta. Interaktiv metodlar, problemali ta'lim va g'oyaviy-amaliy yondashuvlar o'quvchilarning amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali bo'lib, ta'lim sifatini oshiradi. Boshlang'ich ta'limda texnologiya fani o'qitish metodlarini qo'llash orqali o'quvchilarning kreativ fikrlash, ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish, hamda ta'limning umumiy sifatini oshirish mumkin.

### **Foydalangan adabiyotlar**

1. Kadyrova, M. (2019). Boshlang'ich ta'limda texnologiya fani: Pedagogik innovatsiyalar va metodlar. Ta'lim metodikasi
2. Kuznetsova, L. (2020). Boshlang'ich ta'limda texnologiya fani o'qitishning innovatsion metodlari. Oliy o'quv yurtlari uchun ilmiy tadqiqotlar.
3. Shamsutdinov, T. (2018). Problemali ta'lim va interaktiv metodlar: boshlang'ich ta'limda samaradorlik.
4. Kamilov, A. (2021). Pragmatik yondashuvlar: Boshlang'ich ta'limda texnologiya fani o'qitish. Pedagogik tahlil.
5. Mulyanova, R. (2020). Ta'limda innovatsion texnologiyalar va o'quv jarayonining sifatini oshirish. Ta'lim va innovatsiyalar jurnali, 18(1), 50-55.
6. Johnson, P. (2019). Interactive Teaching Methods in Primary Education. Journal of Educational Pedagogy, 25(2), 135-142.
7. Smith, A. C., & Clark, J. B. (2018). Molecular Mechanisms of Colorectal Cancer Pathogenesis. Wiley-Blackwell.
8. Larson, N. L. (2021). Histology of the Human Gastrointestinal System. Elsevier.
9. Fogel, R. J., Cahill, M. L., & Ritch, P. E. (2019). Gastrointestinal Histopathology: The Basics of Understanding Disease. Springer.
10. Johnson, A. (2018). The Role of Technology in Modern Primary Education. Educational Research, 30(4), 210-215.